

Recenzie

TEKELI, Jozef – HOFFMANN, Marian – TOMAŠ, Lukáš: *Zákon o obecnom zriadení. Komentár. 2. vydanie. Bratislava : Wolters Kluwer, 2021. ISBN 978-80-571-0359-2. 920 s.*

DOI: <https://doi.org/10.24040/sap.2021.8.2-3.204-205>

Kolektív autorov v zložení doc. JUDr. Jozef Tekeli, PhD., JUDr. Marian Hoffmann, PhD. a JUDr. Lukáš Tomaš predložil čitateľskej verejnosti druhé vydanie komentára k zákonu o obecnom zriadení. Dielo bolo vydané vo vydavateľstve Wolters Kluwer v edícii „kódex“ v roku 2021. Recenzentmi vyššie uvedeného diela boli významní odborníci správneho práva pôsobiaci tak na akademickej pôde, ako aj v aplikačnej praxi, a to prof. JUDr. Mária Srebalová, PhD., doc. JUDr. Radomír Jakab, PhD. a JUDr. Ondrej Hvišč, PhD.

Reedíciu komentára k zákonu o obecnom zriadení možno nepochybné uvítať. Pôvodné dielo z roku 2014 bolo už dlhšie vypredané. Relevantnou je aj skutočnosť, že základná právna regulácia obecného zriadenia bola od roku 2014 viackrát novelizovaná. Možno spomenúť napríklad novelu č. 70/2018 Z. z., ktorá v mnohom modifikovala viaceré inštitúty zákona o obecnom zriadení, aj keď nie vždy celkom šťastne (napr. rokovanie obecného zastupiteľstva). Z ďalších noviel možno upriamiť pozornosť napríklad na zmeny týkajúce sa zavedenia registra adries (novela č. 5/2019 Z. z.), stále aktuálne ustanovenia reflektujúce dopady pandémie COVID-19 na chod územnej samosprávy (novela č. 73/2020 Z. z.) alebo modifikácie označovania ulíc a iných verejných priestranstiev (novela č. 338/2020 Z. z.). Uvedené skutočnosti dostatočným spôsobom determinujú nespornú aktuálnosť problematiky a existenciu spoločenskej objednávky po novom diele.

Možno vysloviť názor, že predkladaná publikácia zďaleka presahuje rámce klasic-

kej „komentárovej“ literatúry. Nejde „len“ o komentár v tradičnom slova zmysle. Dielo je vedeckým dielom, pričom výklady k niektorým paragrafom by vzhľadom na svoju obsiahlosť a kvalitu spracovania mohli byť vydané aj ako samostatné diela (napr. komentár k § 6, § 11, § 11a, § 13). Autori sa neobmedzujú na deskripciu. Na mnohých miestach sa nevyhýbajú polemickým prístupom, kritickému zhodnoteniu platnej právnej úpravy a formulovaniu návrhov *de lege ferenda* (napr. inkompatibilita poslaneckého mandátu, vzťah uznesení a všeobecne záväzných nariadení, platové pomery starostu obce, referendum otázky, nahradenie prejavu vôle o vyhlásenie miestneho referenda správnym súdom).

Komplexnosť, precíznosť a vhodné preväzovanie administratívno-právnych, štátovedných, ústavno-právnych doktrín a potrieb aplikačnej praxe predstavujú substantívne princípy, ktoré systematicky prežarujú celým dielom. Vecný záber práce sa zďaleka neobmedzuje na príkry výklad zákona o obecnom zriadení. Autori, dôsledne ovládajúci problémy aplikačnej praxe územnej samosprávy nielen z pozícií akademických, ale aj z pozície hlavného kontrolóra, prokurátora, sudcu, advokáta, sa nevyhýbajú poukazom na súvisiace predpisy, napríklad na volebné zákonodarstvo, právnu úpravu majetku obcí alebo osobitné kompetenčné predpisy. Výnimkou nie je ani komparatívny pohľad na zahraničné právne úpravy, napríklad obecné zriadenie v Českej republike (napr. názov obce, územné zmeny v obci, miestne referendum) alebo Spolkovej republike Nemecko (napr. názov

obce, normotvorba obcí, územné zmeny v obci).

Treba pripomenúť, že snaha o vyčerpávajúcu interpretáciu slovenskej komunálnej platformy nie je nijako jednoduchá úloha. Zákon o obecnom zriadení bol počas vyše tridsaťročnej existencie konfrontovaný s niekoľkými desiatkami viac či menej vhodne mierených zásahov zákonodarcu. Viaceré ustanovenia komentovaného predpisu sú pomerne stručné, rámcové, pričom podrobná úprava je ponechaná na nespočetné množstvo permanentne novelizovaných predpisov osobitnej časti správneho práva hmotného. Spisba ku komunálnej problematike je obširna, čo vyvoláva nevyhnutnosť ponorenia sa do rozsiahlej časopiseckej, konferenčnej, monografickej i komentárovej literatúry. S takto vymedzenými úskaliami sa autorom podarilo v plnom rozsahu vysporiadať.

Z hľadiska systematiky je komentár vystavaný tradičným spôsobom. Po normatívnom texte príslušného ustanovenia nasleduje odkaz na súvisiace ustanovenia zákona o obecnom zriadení, poukaz na súvisiace predpisy vnútroštátneho práva a kde sa to žiada, i medzinárodného práva a práva Európskej únie, vlastný komentár, súvisiaca rozhodovacia činnosť súdov a stanoviská iných štátnych orgánov a výpočet literatúry. Pokiaľ ide o prácu s judikatúrou, pre aplikačnú prax je nanajvýš prínosné spracovanie nielen aktuálnej tuzemskej judikatúry, ale v našich podmienkach aj dosiaľ nespracovanej použiteľnej súdnej praxe z obdobia 1. ČSR (1918 – 1939) a záverov Najvyššieho správneho súdu ČR (napr. pri územných zmenách, vzťahu štátu a obce, miestnom referende). Šírka literatúry zaujme pri mnohých ustanoveniach jej rozsahom; je zrejmé, že dielo môže slúžiť aj ako zdrojová základňa pre hlbší výskum problematiky. Autori

pracujú s judikatúrou nielen za vlastným komentárom k tomu-ktorému ustanoveniu, ale vybranú judikatúru tiež zapracovali do textu komentára tam, kde sa to javilo vhodné. Uvedené pridáva dielu na konzistentnosti.

Na záver možno vysloviť presvedčenie, že komentár k zákonu o obecnom zriadení doc. JUDr. Jozefa Tekeliho, PhD., JUDr. Mariana Hoffmanna a JUDr. Lukáša Tomaša bude hodnotným prínosom pre prax i doktrínu, a to nielen v kontexte územnej samosprávy, ale i v širších súvislostiach. V porovnaní s prvým vydáním komentára je v podstate novým spracovaním, novým dielom. Predstavuje konzistentné, hodnotné teoreticko-praktické dielo, z ktorého môže čerpať nielen lokálna samospráva, ale aj prokuratúra, advokácia, správne, civilné a ústavné súdnictvo a v neposlednom rade aj akademická obec.

doc. JUDr. Simona Ferenčíková, PhD.
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach,
Právnická fakulta, Katedra trestného práva